

Tiivistelmä Tammelan kunnan hyvinvointikertomuksesta ja –suunnitelmasta 2021-2025

Johdanto

Terveystieteiden tutkimuskeskus (12§) määrittää, että kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Lisäksi kunnan on asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet.

Päätöksiä ja toimia, jotka vaikuttavat kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin tehdään kaikilla kunnan toimialoilla, joten yhteistyö eri toimialojen välillä on välttämätöntä. Kunnan kumppaneita tässä työssä ovat mm. järjestöt, yksityiset toimijat, oppilaitokset, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut seudun kunnat.

Hyvinvointikertomuksessa kuvataan tammelalaisten terveyden ja hyvinvoinnin nykytilaa sekä asetetaan tavoitteita terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Se kokoaa kuntalaisten hyvinvoinnin keskeiset vahvuudet ja haasteet toiminnan suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.

Hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa ja sitä päivitetään kerran vuodessa hyvinvointiraportin muodossa. Hyvinvointiraportissa kuvataan, miten tavoitteet on saavutettu ja mitä on tehty hyvinvointitavoitteiden edistämiseksi siihen mennessä.

Hyvinvointikertomuksessa tarkasteltava ajanjakso on edellinen valtuustokausi 2017-2021. Hyvinvointikertomuksen vertailukunniksi on valittu Forssan seudun kunnat.

Hyvinvointikertomus kokoaa tietoa tammelalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä elinympäristön terveydestä ja turvallisuudesta ja palvelujen toimivuudesta ja saavutettavuudesta monista eri lähteistä. Suurin osa indikaattoreista on valikoitunut Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ehdotuksesta hyvinvointikertomusten [minimitietosisällöstä](#).

Terveyden edistämisen aktiivisuus

[TEA-viisari](#) on työväline kunnille ja kouluille hyte –työn suunnitteluun, johtamiseen ja arviointiin. Tiedot kuvaavat terveydenedistämisen aktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

	Tammela	Forssa	Jokioinen	Ypäjä	Humppila	Forssan seutu	Koko maa
Kaikki sektorit	56	64	48	51	52	61	67
Kuntajohto	50	60	..	31	..	55	79
Perusopetus	67	65	53	64	66

	Tammela	Forssa	Jokioinen	Ypäjä	Humppila	Forssan seutu	Koko maa
Liikunta	74	58	30	53	..	56	72
Kulttuuri	49	51	..	23	16	45	59

TEA-viisarin tulosten vertailua seudun muihin kuntiin ja koko maan keskiarvoon.

Verrattuna muihin Forssan seudun kuntiin ja koko maan keskiarvoon Tammela sijoittuu terveydenedistämisaktiivisuudessa liikunnan ja perusopetuksen osalta keskiarvon yläpuolelle sekä kulttuurin ja kuntajohdon osalta keskitasolle.

Tammelaisten hyvinvointiin vaikuttavat tekijät

- Vuoden 2020 lopussa Tammelan **väkiluku** oli 6 016, väestöennusteen mukaan vuonna 2030 asukkaita on 5 308.
- **Huoltosuhde** tulee heikkenemään. Se on tällä hetkellä 73,9 ja vuonna 2030 sen arvioidaan olevan 87,9,
- **Ulkomaan kansalaisten** osuus väestöstä tulee todennäköisesti kasvamaan. Tällä hetkellä osuus 1,5% Tammelan asukkaista.
- **Yksin asuminen** on yleistynyt kaikissa ikäryhmissä. Vuonna 2020 Tammelassa oli asuntokuntia yhteensä 2 804, joista yhden hengen asuntokuntia oli 37,2 %.
- Tammelassa kaikista asuntokunnista 7,5% **asuu ahtaasti**. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna ahtaasti asuminen on yhä harvinaisempaa.
- **Koulutustasomittaimen** mukaan tammelalaiset ovat Forssan seudun koulutetuimpia. Teoreettinen koulutusaika henkeä kohti Tammelassa on 3,3 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.
- **Työttömyys** on hieman lisääntynyt, työttömien osuus työvoimasta Tammelassa (8,7%) on alhaisinta Forssan seudulla (11,1%).
- Kunnan yleinen **pienituloisuusaste** on 11,1%, joka on matalin Forssan seudun kunnista.
- **Luonto ja viherympäristöt** ovat tammelalaisille tärkeitä.
- Tammelassa on toiseksi eniten **liikuntapaikkoja, liikuntapinta-alaa ja reittejä** per asukas Kanta-Hämeen kunnista.
- Asukasluvuun suhteutettuna Tammelassa tehdään **kokonaislainauksia ja fyysisiä käyntejä** kirjastoon eniten verrattuna vertailukuntiin.
- Tammelassa toimii 122 erilaista **yhdistystä**. Ne ovat tärkeä kunnan kumppani ja voimavara terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä tarjoamalla mm. harrastusmahdollisuuksia, vertaistukea, kulttuuritarjontaa ja elämyksiä sekä kokemukseen pohjautuvaa asiantuntijatietoa ja osaamista.

Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Kaikki ikäryhmät

- Työikäisistä, vammaisista ja pitkäaikaissairaista on saatavilla vähänlaisesti kuntakohtaista tietoa. parhaiten tietoa on saatavilla lapsista ja nuorista.
- **Sairastavuusindeksissä** painottuvat Tammelan osalta syöpäsairaudet sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet.
- **Omaisuusrikoksien** määrässä tapahtui kasvua pandemiavuotena niin Tammelassa kuin maanlaajuisesti.
- Tammelassa ja Forssan seudulla **päihdehuollon avopalveluiden** asiakasmäärät kasvoivat vuonna 2020.

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

- Haasteena on **lasten määrän väheneminen** ja sen vaikutusten huomioiminen palvelurakenteessa.
- Lapsiperheiden **ahtaasti asuminen ja lasten pienituloisuusaste** ovat Tammelassa Forssan seudun alhaisinta.
- Eniten **tyytymättömiä elämäänsä** sekä **terveydentilansa keskinkertaiseksi tai heikoksi** tuntevia on 8.-9. Luokan tytöissä.
- **Yksinäisyyden ja ahdistuneisuuden kokemus** sekä **koulu-uupumus** ovat lisääntyneet selkeästi 8.-9. –luokan oppilailla vuoden 2021 kouluterveyskyselyssä.
- **Nuorisopsykiatrian**, 13-17 –vuotiaiden, **avohoitokäyntien** määrät ovat selvästi lisääntyneet vuodesta 2017 vuoteen 2020.
- **Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä** nuoria on vähemmän Tammelassa verrattuna Forssan seudun muihin kuntiin.
- **Nuorisotyöttömyys** on hieman lisääntynyt.
- **Koulukiusattuna** vähintään kerran viikossa vuonna 2021 oli 4.-5. –luokkalaisista 11,7%, ja 8.-9. –luokkalaisista 4,9%.
- **Tupakointi ja alkoholin käyttö** ovat olleet laskussa, mutta vuoden 2021 kouluterveyskyselyssä havaitaan kasvua. **Huumeiden käyttö** ja poikien **nuuskaaminen** puolestaan ovat olleet kasvusuunnassa, mutta vuonna 2021 tapahtui laskua.
- **Tupakoinnin, alkoholin käytön ja nuuskaamisen hyväksyttävyyys** on lievässä nousussa 8.-9 luokkalaisilla.
- 50% nuorista **hankkii alkoholin** perhepiiristä.
- Kaikille 7–17-vuotiaille suositellaan monipuolista, reipasta ja rasittavaa **liikkumista** vähintään 60 minuuttia päivässä. 4.-5. –luokan oppilaista 38,5% kertoo liikkuvansa vähintään tunnin päivässä, kun taas 8.-9. Luokan oppilailla osuus on 15%.
- **Aamupalan** jättää syömättä lähes puolet 8.-9. Luokan oppilaista ja neljännes 4.-5. Luokan oppilaista.
- **Koululounasta** Tammelassa syödään hyvin verrattuna muihin Forssan seudun kuntiin ja koko maahan.

Työikäiset

- **Sosioekonomiset terveyserot** ovat Suomessa ja myös Kanta-Hämeessä suuret. Kuntakohtaista tietoa ei ole saatavilla.

- Hyvinvointikyselyn mukaan **osallisuus ja vaikuttaminen** toteutuvat hyvinvoinnin osa-alueista heikoiten, kun taas perhesuhteet ja asumisolosuhteet toteutuvat parhaiten.
- Hyvinvointikyselyyn vastanneista työkäisistä noin 46% **harrastaa liikuntaa** terveytensä kannalta riittävästi.
- Reilu 83% antaa hyvinvointikyselyssä arvosanaksi **onnellisuudelleen** 8 tai enemmän.
- Selvästi heikoiten asuinympäristössä arvioidaan toteutuvan **joukkoliikenteen yhteydet**.
- Yli 18 –vuotiaiden **mielenterveyden avohoitokäynnit** lisääntyivät selvästi Tammelassa ja muissa Forssan seudun kunnissa vuonna 2020 edellisiin kolmeen vuoteen verrattuna.
- **Työkyvyttömyyseläkkeelle** oli vuonna 2020 7,6% 25-64 –vuotiaista vastaavan ikäisestä väestöstä. Koko maassa osuus on keskimäärin 6,5%.

Eläkeläiset

- **Eläkeläisten osuus** väestöstä kasvaa.
- Suurin osa 75 vuotta täyttäneistä **asuu kotonaan**. Vuonna 2019 osuus oli 89,9%. Näistä 44,5% **asui yksin**.
- Hyvinvointikyselyssä 2,4% 65 vuotta täyttäneistä kertoo olevansa **yksinäinen**. Tammelassa on toteutettu vuodesta 2018 ”**Toimintaa Tammelan yksinäisille vanhuksille**” –projektia, jossa pyritään lievittämään ja ennaltaehkäisemään yksinäisyyttä.
- Enintään 500 metrin päässä päivittäistavarakaupoista asuu Tammelassa 27,1% 75 vuotta täyttäneistä.
- Myös eläkeläiset arvioivat **osallisuuden ja vaikuttamisen** toteutuvan hyvinvoinnin osa-alueista heikoiten.
- 70% 65 vuotta täyttäneistä on eri mieltä siitä, että **joukkoliikenteen yhteydet** toteutuisivat hyvin.
- Vuonna 2020 **kaatumisesta ja putoamisesta** johtuvia hoitokasvoja 65 vuotta täyttäneillä tapahtui Tammelassa vähemmän kuin Forssan seudulla keskimäärin, mutta enemmän kuin Kanta-Hämeessä tai koko maassa keskimäärin.

Hyvinvointisuunnitelma

Kaikkien asukkaiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja terveyden edistäminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	ARVIOINTIMITTARIT
Uusien asukkaiden muistaminen	Tervetulokahvit elokuussa <ul style="list-style-type: none"> - Muistaminen/lahja - infoa palveluista - järjestöt/seurat kertovat toiminnastaan 	Hyvinvointityöryhmät Kaikki toimialat Järjestöt Seurat	Järjestetty kyllä/ ei Osallistujamäärä Palaute

Tiedottamisen lisääminen	Tammelassa tapahtuu – julkaisu kaksi kertaa vuodessa <ul style="list-style-type: none"> - järjestöjen/seurojen tuleva toiminta - Kunnan ja yritysten palvelut 	Luottamushenkilöt Kulttuuripalvelut Kaikki toimialat Järjestöt Seurat Yritykset	Julkaistu kaksi kertaa vuodessa kyllä/ei Palaute
Asukkaat löytävät mielekästä yhdessä tekemistä	Kannustetaan keräämään harrastusryhmä kasaan, jolloin saa tilan edullisesti/ilmaiseksi käyttöönsä. Ryhmistä ilmoittaminen ja tiedottaminen kotisivuilla.	Sivistystoimi	Kuvaus tehdyistä toimista Ryhmien/vuorojen määrä
Matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja lisätään ja käyttöä monipuolistetaan	Asukkaat voivat kokoontua vapaasti ja järjestää toimintaa. Järjestöille paikka kokoontua ja järjestää vertaistukiryhmiä.	Luottamushenkilöt Tekninen toimi Sivistystoimi	Toteutunut kyllä/ei Tilojen käyttöaste
Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen	Terveyttä ja hyvinvointia edistävä taide- ja kulttuuritoiminta on kaikkien kuntalaisten saatavilla ja se on kiinteä osa kunnassa tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.	Luottamushenkilöt Kulttuuripalvelut Hyvinvointikoordinaattori	Kuvaus tehdystä toiminnasta

<p>Olemme järjestöystävällinen kunta</p>	<p>Tehdään paikallisten järjestöjen toimintaa näkyvämmäksi sosiaalisessa mediassa ja Tammessa tapahtuu julkaisussa.</p> <p>Varmistetaan järjestöjen edustus kunnan työryhmissä (mm. hyte ja lyk).</p> <p>Selvitetään järjestö/matkailu koordinoitoinnin järjestämistä. Hankerahoituksen selvittely.</p>	<p>Vapaa-aikasihteeri Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Vapaa-aikasihteeri Hyvinvointikoordinaattori</p>	<p>Julkaisujen määrä</p> <p>Edustus ryhmissä kyllä/ei</p> <p>Selvitetty kyllä/ei</p>
<p>Hyvinvointijohtamisen kehittäminen</p>	<p>Päätösten vaikutuksia arvioidaan etukäteen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönotto. • Ohjeistuksen laatiminen ja kouluttautuminen päätösten hyvinvointivaikutusten ennakoarvioinnin. <p>Johtoryhmälle ja valtuustolle raportoidaan vuosittain asukkaiden</p>	<p>Valtuusto Hallitus Lautakunnat Kaikki toimialat Hyvinvointityöryhmät Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Hyvinvointityöryhmät</p>	<p>Ennakoarvioinnin käyttö kunnan toiminnassa (Sotkanet ind. 468)</p>

	<p>hyvinvoinnista ja terveydestä</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen (hyvinvointityön perusasiat tavoitteet, suunnitelmat, rakenteet) osana uusien työntekijöiden perehdytystä</p>	<p>Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Henkilöstöpäällikkö</p>	<p>TEA-viisari: kuntajohto: seuranta ja tarveanalyysi</p> <p>Toteutunut kyllä/ei</p>
<p>Tuetaan asukkaita ottamaan vastuuta hyvinvoinnistaan ja kavennetaan terveyseroja</p>	<p>Hyvinvointiviikko</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuntotestausta - lajikokeiluja - Järjestöt, FSHKY, yritykset mukana <p>Hyvinvointikortti. Kannustetaan asukkaita tekemään tekoja hyvinvointinsa eteen.</p> <p>Elintapaohjauksen/-neuvonnan kehittäminen</p> <p>Tietoisuus hyvinvoinnista: Tiedottaminen monipuolisesti ja tehokkaasti</p>	<p>Hyvinvointityöryhmät</p> <p>Järjestöt</p> <p>Yritykset</p> <p>FSHKY</p> <p>Sivistystoimi</p> <p>Hyvinvointityöryhmät</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Järjestö</p> <p>FSHKY</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Kaikki toimialat</p>	<p>Järjestetty kyllä/ei</p> <p>Osallistujamäärä</p> <p>Palaute</p> <p>Suoritusten määrä</p> <p>Osallistujien määrä</p> <p>Kehitetty kyllä/ei</p> <p>Julkaisujen määrä</p>

	Toteutetaan hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä tapahtumia, luentoja, sekä kampanjoita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vuosikellon luominen helpottamaan yhteistyötä.		Tapahtumien, luentojen ja kampanjoiden määrä Osallistujamäärä Palaute
Viihtyisä ja terveyttä edistävä ympäristö	Kevyenliikenteen väylien (kävelyn ja pyöräilyn pääreitti) ja liikuntapaikkojen kunto pidetään riittävänä kaikkina vuoden aikoina, jotta ne mahdollistavat kaiken ikäisten liikkumisen turvallisesti ja esteettömästi. Viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisäävää ympäristöä ylläpidetään ja hoidetaan.	Tekninen toimi Liikuntapalvelut Tekninen toimi	Kuvaus toiminnasta Kuvaus toiminnasta

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	ARVIINTIMITTARIT
Lasten ja nuorten harrastamisen ja harrastustoiminnan lisääminen	Selvitetään Suomen harrastemalliin hakemista Harrastemessut	Sivistystoimi Sivistystoimi Koulut Yhdistykset	Selvitetty kyllä/ ei Järjestetty kyllä/ ei Osallistujamäärät Palaute

	<p>Liikuntapassikampanjan jatkaminen 1.-2. luokkaisille. Luokkasteen laajentaminen</p> <p>Kysyntää vastaavat nuoriso- ja liikuntapalvelut (LYK- ja hyvinvointikyselyt)</p>	<p>Seurat</p> <p>Liikuntapalvelut</p> <p>Nuoriso- ja liikuntapalvelut</p>	<p>Osallistujamäärät</p> <p>Kuvaus toiminnasta</p> <p>Kaikkiin edellisiin: Kouluterveyskysely:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harrastaa jotain vähintään kerran viikossa, 8.-9.lk • harrastaa jotain vähintään yhtenä päivänä viikossa, 4.-5.lk
<p>Lasten ja nuorten psyykkisen pahoinvoinnin ehkäiseminen ja vähentäminen</p>	<p>Kehitetään yhdessä nuorten ja muiden toimijoiden kanssa keinoja mielenterveyden vahvistamiseen.</p> <p>Sosionomin /yhteisöpedagogin palkkaaminen kouluille.</p>	<p>Nuorisopalvelut</p> <p>Sivistystoimi</p> <p>Sivistystoimi</p>	<p>Kuvaus toiminnasta</p> <p>Palkattu kyllä/ ei</p>

	<p>Lasten ja nuorten parissa toimivien ammattilaisten mielenterveysosaamisen lisääminen (koulutukset).</p> <p>Lasten ja nuorten palvelupolun kirkastaminen.</p> <p>Nuorten omat kotisivut, jossa tietoa palveluista.</p>	<p>Sivistystoimi</p> <p>FSHKY, kunta</p> <p>Nuorisopalvelut</p>	<p>Koulutusten ja koulutusten käyneiden määrä</p> <p>Kuvaus tehdyistä toimista</p> <p>Kotisivut valmiit kyllä/ei</p> <p>Kaikkiin edellisiin: Kouluterveyskysely:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ahdistuneisuus • koulu-uupumus • mielialaan liittyvät ongelmat
<p>Lasten ja nuorten hyvä ravitsemus ja ruokasuhte</p>	<p>Tammitarhan päiväkotiin varhaiskasvatuksen Makuaakkoset- diplomi.</p> <p>Riihivalkaman koululle Kouluruokadiplomi</p> <p>Hyödynnetään toimintojen suunnittelussa, toiminnassa ja seurannassa Nykytila.fi sivustoa varhaiskasvatuksessa,</p>	<p>Ravitsemuspalvelut Tammitarhan päiväkoti</p> <p>Ravitsemuspalvelut Riihivalkaman koulu</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori Ravitsemuspalvelut Varhaiskasvatus Koulut</p>	<p>Tunnustus haettu ja saatu kyllä/ei</p> <p>Tunnustus haettu ja saatu kyllä/ei</p> <p>Hyödynnetty kyllä/ei Nykytila.fi indikaattorien kehitys</p>

	päivähoidossa ja ravitsemuspalveluissa.		
Kiusaamisen vähentäminen ja ehkäisy	Tammelan kunnan esi- ja perusopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä Ja väkivallalta	Koulut Varhaiskasvatus Oppilashuolto	Kouluterveyskysely <ul style="list-style-type: none"> • Koulukiusaaminen • Häirintä • Väkivalta
Lasten ja nuorten fyysisen ja henkisen aktiivisuuden edistäminen	Forssan seudun terveystiliikuntasuunnitelma Tammelan kulttuurikasvatussuunnitelma	Useita tahoja Kulttuuripalvelut, Koulut, kirjasto	Terveystiliikuntasuunnitelman mittarit Tavoitteet saavutettu
Ehkäisevä päihdetyö	Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön verkoston EHKÄPÄ -suunnitelma	Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön verkosto Hyvinvointikoordinaattori	EHKÄPÄ-suunnitelman mittarit
Lasten ja nuorten osallisuus ja äänen kuuleminen sekä haavoittuvassa asemassa olevien lasten tunnistaminen.	Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma	Lapsiystävällinen kunta -työryhmä	Valitut Unicefin digipalvelun indikaattorit

Aikuisten, työikäisten, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	ARVIOINTIMITTARIT
---------	------------	------------	-------------------

Työllistymisen tukeminen (vuoteen 2023 saakka, jolloin kuntouttava työtoiminta siirtyy hyvinvointialueen vastuulle)	Jatketaan mielekkään toiminnan ja tuen tarjoamista työttömille työllistymistä varten. Toimitaan aktiivisesti työllisyyden hoidossa kehittämällä uusia toimintamalleja ja osallistutaan työllisyyttä parantaviin ohjelmiin ja hankkeisiin	INTRO-työpaja	Työpajan toiminta, toiminnassa mukana olevien määrä Työttömät % työvoimasta Nuorisotyöttömät, % 18–24-vuotiaasta työvoimasta
Työkäisten terveysliikunnan edistäminen	Forssan seudun terveysliikuntasuunnitelma	Useita tahoja	Terveysliikuntasuunnitelman mittarit
Ehkäisevä päihdetyö	Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön verkoston suunnitelma	Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön verkosto Hyvinvointikoordinaattori	EHKÄPÄ-suunnitelman mittarit

Eläkeläisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	ARVIOINTIMITTARIT
Edistetään itsenäistä pärjäämistä	Seudullisen yhteistyön kehittäminen julkisen liikenteen osalta.	Sivistystoimenjohtaja	Kehitetty kyllä/ei
Lisätään kohtaamista ja vuorovaikutusta sekä ehkäistään yksinäisyyttä	Vanhusneuvosto ja erilaiset seniorijärjestöt ovat mukana osallisuuden edistäjänä. Toimintaa Tammelan ikääntyneille -projekti.	Vanhusneuvosto Seniorijärjestöt Kaikki toimialat Toimintaa Tammelan ikääntyneille -projekti	Kuvaus toiminnasta. Kuvaus toiminnasta.

	Kunta tiedottaa näkyvämmiin projektin toiminnasta	Hyvinvointikoordinaattori	Näkyvyys kunnan kanavissa.
Päihteiden ja (lääkkeiden-) väärinkäytön vähentäminen	Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön verkoston toimintasuunnitelma EHKÄPÄ	Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön verkosto Hyvinvointikoordinaattori	EHKÄPÄ-suunnitelman mittarit
Eläkeläisten fyysisen aktiivisuuden ylläpito ja edistäminen	Forssan seudun terveysliikuntasuunnitelma	Useita tahoja	Terveysliikuntasuunnitelman mittarit